

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Evcharistia Miracvlum plenum munificentiae, & magnus argumentorum
campus. Capvt XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Iob 40.

Hic te appello Iobe virorum omnium qui sunt, & erunt, fortissime, si nunc hecat tibi ex pulcricibus resurgere, & cum Deo tot olim sermones misere, deque diuina potentia differere: si nunc Deus, quod antea fecit, tibi loquatur de turbine, & dicat.

Accinge fient vir lumbos tuos, ininterrogabo te, responde mihi, nunquid nosti ordinem in caelo, & pones rationem eius in terra. Nouerunt sacerdotes, & hierarchia caelestis imaginem constituant in terris. Nunquid ingressus es profunda maris, & in nouissimis abyssi deambuisti? ingressi sunt sacerdotes ingens quasi mysteriorum pelagus, & in arcanis Dei ambiunt. Nunquid aperta tibi sunt porta mortis, & omnia tenebro auidisti: eadem ipsa aperiunt, & claudunt sacerdotes.

Nunquid produces luciferum in tempore suo, & vesperum super filios terrae consurgere facies? Gratiam ita Deo dispensante pene producant, sacerdotes. Nunquid mittis fulgura, & ibunt, & immortalium animos infundunt & reuerentia tibi dicent adsumus. Anathematium fulmina mittunt, & retrahunt sacerdotes viui iacorum. O ministerij potestatem, & Dei liberalitatem! E quis erit ita stupidus, & veors, vt in hac ditione, quasi in suo gloriatur, vt dominari desideret in clero, vt Dei elatibus abuti, non uti velit.

Haec si quis oratoris vel sit vberius exornare, latissimum campum inueniet, in quo exultare possit.

EUCHARISTIA MIRACULUM plenum munificentiae, & magnus argumentorum cam- pus.

CAPVT XIII.

Eucharistia Iam cum ad illud Eucharistiae Sacramentum deueneris, *μυστήριον* vere vt appellatur *longe super* à Diuo Dionysio, τὸ πάντων ἱερωτικῶν ἔργων *miracula.* & ἱερωτικῶν ἔργων audebis iura iam pueris gentilitatis comparare miracula, colossos puta Rhodios, & pensiles hortos Semiramidis, & Cretae labyrinthos, & aram ex carbibus, & mortuorum tomnia Mausolae, & si quid est nugatum huiusmodi, P.oh reculas, & marcescentes umbras vanitatis! Eucharistia vna est, cui iure illud cōuenit *miracula.* τροφῆαυ ἁμῶν, τροφῆαυ amoris, Christus

quippe Dominus, cum gloriosissima legatione perfunctus in aeterni Patris contubernium reuolaret, quod amici facere solent, à suorum complexibus aegre diuulsi, & in longinquas terrarum oras profecturi, vt apparatusimum munus eligant, quod in perpetuum beneuolentiae pignus, & amoris solatium suis relinquant, hoc perficit tanto nobilius, quanto dilexit ardentius, & potuit magnificentius. Neque enim suis expressam in cera, aut in auro politissimis lineamentis effigiem, non sigillum, non anulum, non quidpiam simile donauit, sed corpus, & sanguinem, animum, mentem, diuinitatem, se denique totum, quod poterat δῶρον ἁγιώτατον suis fratribus tradidit, vt corpus, quod ex argilla nostra traxerat, celum autem vt iam radijs gloriae vestitum suo iure repererat, ante mirabili, & ante hunc diem inaudita cum caelo, & terris ita diuideret, vt eodem vtraque pars non diuiso, & comminuto, sed toto plenissime frueretur.

Basil. hom. de charitate Eucharist. Iacobus ἐπίσκοπος προνομιαν.

Et istud hereditarium munus testamenti Gaudetium eius noui, quod nobis ea nocte qua tradebatur tractatu sercruicifigendus, tamquam pignus sua praesentia cundo.

derehquit, munus augustum, sanctum, manus, munerum omnium cumulatissima perfectio. Mirare quantam uoles sumptuosam illam, & plane magnificam Iulianiani imperatoris mensam, quam in templo sanctae Sophiae dedicaui, stupendum plane donarium, in quod terra, marique delibatas opes, puta lignorum, metallorum, gemmarum omnium purissimum florem studiosa luxuria congregasset, vt in vnum orbiculum vniuersi orbis miracula colligeret. Ego vero satis mirari non possum in Eucharistia non fruolam donorum opulentiam, sed caelestium grauatam iuge quoddam seminarium, fontem clarissimarum virtutum, culmen bonorum omnium.

Cedrenus et Baro. ad animum Iulianiani.

Enimvero minime mirum est, cum & illud contineat, cuius ritus omnia respurguntur, vt orta crescant, crescendo maturitatem assequantur, & matura nunquam senescant. Nec immerito magnus ille Basilius S. Basil. epi. Eucharistiam appellat *bonum illud*, quod sapientissimo Moyse fuerat antea pronissum.

Ostendat tibi omne bonum.

O rem admirandam antea! Verbum Dei ὅν τροφῆαυ humanos artus induit, nūc in hostiam induitur. *ad Amphicochium.*

Deo sapu-
mudis.
Iustinus
Martyr. in
Apologesi-
ss.

tur: Antea cernebatur in sinu Virginis, nunc
cernitur inter manus sacerdotis: Antea niueo
lactis rore pascebatur, nunc purpureo pascit
sanguine: Antea corpus nostrum assumpsit,
nunc se in nostrum corpus infudit. Antea se
adiecit ad humilitatem carnis, nunc se trans-
mittit in speciem exigui panis.

Greg. Nyss.
in orat. de
Paschato.

Quid, quod sub tam paruis inuolueris to-
tus est, quid quod in minima particula totus,
quid quod non illapsum est coelo, quod nun-
quam deserit, sed cum hostia modo prorsus
mirabili repente coniunctus existit, quid
quod ut diuinitas replet mundum, & tamen
vna est: Sic innumerabilibus locis consecra-
tur, & tamen vnum corpus est.

Quid quod licet frangantur, & imminu-
antur, species, Christus tamen non secus ac a-
damas est fracta crystallo profliens, non con-
fractus, non diuisus, semper illaesus est. Dein-
de haec non sunt plena miraculorum!

Quid dicam de ipsis Sacramenti copiosis
fructibus, qui in totam Christianorum vitam
ex eo fonte latissime diffunduntur? Deo ag-
glutinari! quid dulcius? Deo vesci! quid suaui-
us? Deo saginari! quid lautius? Deo sanguine
in venas admissio irrigari, liquecere perfun-
di! quid fecundius? hoc libidinis fomites pre-
foecantur, hoc sagitta Daemonis infringun-
tur, hoc aspersa medullis, & visceribus cupi-
dinum faces in tepefcunt, hoc castissima flam-
mae ardore reuiuiscunt, hoc omnis sanctita-
tis decor efflorescit.

Origines
aduersus
Celsum
Gregor. de
gloria mar-
tyrum in
Polycarpo.

Αρτους ἐδοιομεν σωμα γενόμενοις, ἀγιον-
τι, καὶ ἁγίαρον αὐτοὺς μετὰ ὑποδὸς προσδόν-
τας αὐτῶ χρωμένους.

Quamobrem miror vos sapientes viri, qui
iam in ipsis Ecclesiae incunabulis Eucharisti-
am in turricula argentea solebatis asseuerare,
non minus subtiliter, quam religiosè, hanc
quippe significastis turrim esse forium, è qua
mille clypei penderent, quibus tota vis in-
ferorum, quasi fluctus ad scopulos allisus he-
besceret. Laudo te Remigi sanctissime, qui in
eo calice aureo, quem Rhemis, in urbe tui no-
minis obseruantissima, tuis posteris reliqui-
sti, non minus dominici sanguinis receptacu-
lum, quam tuæ illius frugalitatis munificentiae
monumentum caelari iussisti literas non
tam opere, quam ingenio tuo deaurat-
as.

Haurias hinc populus vitam de sanguine Ja-
ere.

Vere enim haec vna est, cuius participes esse
non possunt, Qui verbo tenui, corde seci, & Cyprian.
mente aridi sacris intersunt, vel etiam somniu-ferm. de co-
nicant donu, lambunt quidem petram, sed in dno Domini.
nec mel sugunt, nec oleum.

Forum quoque esse in eloquentia sacra om-
nium augustissimum.

CAPVT XIV.

Sed tu nostra fortasse adhuc cogitas, & iu-
dicum subsellia, in quibus illam grauem,
& magnificam dominari putas eloquenti-
am. Concipe igitur animo si potes, tribunal
summi iudicis, & tremendam illius diei ma-
iestatem, caeli columnæ magno fragore, fre-
mituque concussæ cum ipso Angelorum hor-
rore, & metu contremiscent, quod stellæ re-
pentino flammaram tractu decussæ, ut fides
arborum decident, quo luna eruentabitur, quo
purissimæ solis faces atra fuligine indu-
ent.

In iudicio
extremo Di-
m-ielus
tremenda.

Quale erit hoc forum, cum post tumult-
us, stragesque bellorum, post morbosam ac-
tis contagionem, pestilentiumque febrium at-
dotes in mortalium corp ora per baccharos,
post ferarum incurfiones, & carnificinas,
post luctuosam agrorum vastitatem, famem-
que rabiosam euectis pastam cadaueribus,
post terræ motus, post aquarum eluiones,
infinitasque plagas gentium, omnia con-
tinentia ardeant incendio, cum ipsæ eter-
norum fluminum cænæ siccabuntur, & quæ
nunc caelo minantur operosissima ad scio-
rum molitiones, in crustata marmoribus au-
ro, & argento micantes inter minuti pulueris
quisquillas deflagrabit.

Cum arma, & trophæa, & Regum sce-
pta, & coronæ, & tiaræ, & diademata, & nu-
ga in p. bulum ignis cedent, & gemmæ spu-
mantis freti detrimenta, quibus pretium ii-
bido fecit inter flammis his credo dapibus
lætas, & alacres crepitabunt. Quale illud
spectaculum, cum caelestes tubæ ingenti fre-
mitu personabunt, cum tota corpora, tot iam
saeculis casta, tot millia, quæ pontus hausit,
ignis absorbit, ferrum consumpsit, fera-
rum dentes moluerunt, morbus attriuit,
mors ad summum interemit, tam repente

In iudicio
quid erunt
bona fere-
na.

pece